

Τα είδη των προτάσεων ανάλογα με το περιεχόμενο

Οι προτάσεις **ανάλογα με το περιεχόμενο** τους διακρίνονται σε:

Προτάσεις **κρίσεως (ή αποφαντικές)**: Είναι οι προτάσεις στις οποίες ο ομιλητής μάς **πληροφορεί** για κάτι, **διατυπώνει μια κρίση**. Με άλλα λόγια είναι αυτές στις οποίες ο ομιλητής αναφέρεται σε καταστάσεις ή **γεγονότα τα οποία πιστεύει πως είναι αληθινά**. Ως σημείο στίξης χρησιμοποιείται η **τελεία**.

Π.χ. Θα πάω στο γήπεδο. Αύριο θα βρέξει.

Προτάσεις **επιθυμίας**: Είναι οι προτάσεις στις οποίες ο ομιλητής εκφράζει μια **ευχή, επιθυμία, παράκληση ή προσταγή**. Ως σημείο στίξης χρησιμοποιείται η **τελεία** ή το **θαυμαστικό**

Π.χ. Φύγε γρήγορα! (προσταγή) / Θα ήθελα ένα παγωτό. (επιθυμία)

Προτάσεις **επιφωνηματικές**: Είναι οι προτάσεις στις οποίες ο ομιλητής εκφράζει **έκπληξη, θαυμασμό, δυσφορία** ή κάποιο άλλο **συναίσθημα**. Συνοδεύεται από **θαυμαστικό**.

Π.χ. Τι θαυμάσια νέα! Το φαγητό ήταν απαίσιο!

Προτάσεις **ερωτηματικές**: Είναι οι προτάσεις στις οποίες ο ομιλητής διατυπώνει μια **ερώτηση**. Συνοδεύεται από **ερωτηματικό**.

Π.χ. Πότε έφτασες; Πώς σε λένε;

Ασκήσεις

Τα είδη των προτάσεων ανάλογα με το περιεχόμενο

Στο παρακάτω κείμενο χαρακτηρίσε τις υπογραμμισμένες προτάσεις ως προς το περιεχόμενο τους (κρίσεως, επιθυμίας, ερωτηματικές, επιφωνηματικές):

Δε θυμούμαι να μου έδωσε ποτέ ο πατέρας κανένα μεταλλίκι να αγοράσω σαν παιδί καραμέλα ή κουλούρι. Όταν κάποτε που ήταν να μεταλάβουμε οι νονοί μας έδωσαν από ένα γρόσι στον καθένα, ξετρελαθήκαμε! (.....)

Ο πιο μικρός, ο Σταμάτης, έτρεξε στο μπακάλικο (.....) Ο Γιώργης κι εγώ είχαμε άλλο μεράκι, θέλαμε να πιάσουμε παιχνίδι στα χέρια μας. (.....)

Γυρίσαμε στο σπίτι (.....) να κάνουμε το κομμάτι μας. Ο αδερφός μου, κορδωμένος, παρίστανε τον σαλπικτή. Εγώ ακούμπησα προσεκτικά το ποντίκι στο

πάτωμα (.....) τράβηξα το λαστιχάκι. Σαν το είδα να τρέχει πέρα δώθε, άρχισα να ξεφωνίζω:

Σαλεύει! Είναι ζωντανό! (.....) Μεγαλύτερη συγκίνηση δεν ένιωσα σε όλα τα παιδικά μου χρόνια. Καθώς ήμασταν παραδομένοι στη γλύκα του παιχνιδιού, τσάκωσα με την άκρη του ματιού μου την όψη του πατέρα μου να γίνεται σκληρή.

Τι να έχει πάλι; (.....) σκέφτηκα. Μα πριν βγάλω κρίση, άκουσα τη φουρκισμένη προσαγή του:

Για... Εσείς! (.....) Φέрте μου εδώ αυτά τα μαραφέτια. (.....)

Διδώ Σωτηρίου, Ματωμένα χώματα

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως προς το περιεχόμενό τους (κρίσεως, επιθυμίας, ερωτηματικές, επιφωνηματικές):

Τι ωραίο πρόσωπο που έχει αυτή η κοπέλα! (.....)

Πού ήσουν τόση ώρα; (.....)

Γιατί δεν ήρθες μαζί μας; (.....)

Λεν μπορώ να πάω στη γιορτή του. (.....)

Φέρε τα βιβλία μου. (.....)

Θα πάμε στον κινηματογράφο. (.....)

Έλα αμέσως εδώ! (.....)

Τι σου ήρθε να φύγεις τόσο ξαφνικά; (.....)

Τι ωραίος πίνακας! (.....)

Μακάρι να μη φύγεις. (.....)

Περιμένουμε το τρένο. (.....)

Πότε θα γίνει η συναυλία; (.....)

Πάρε μαζί σου την ομπρέλα. (.....)

Τι ωραία φωνή έχει! (.....)

Μην τρώτε το γλυκό. (.....)

Γιατί με χτυπάς; (.....)

Έχουν φύγει για το νησί τους. (.....)

Τόσο ωραία περάσαμε! (.....)

Το καλοκαίρι είναι ωραία εποχή. (.....)